

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026

Hilton Otel , Bakı

Spesifik xəstədə AT və LAT

MƏMMƏD MƏMMƏDOV
Liv BonaDea Hospital

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

KLİNİK HAL

- 75 yaş Kişi
- ÜİX (2 il əvvəl NSTEMİ - LAD PKG)
- 5 il əvvəl İşemik İnsult.
- Hipertenziya , DM , HL, XBÇ – Diabetik nefropatiya
- 3 ay əvvəl AT yüksəkliyi səbəbi ilə kardiologiya poliklinika :

Medikal müalicə : ASA 81 mg 1x1 , Vildagliptin/Metformin 50/1000 mg 2x1 , Lantus 18 TV,
Perindopril 5 mg 1x1 , Statin (xəstə imtina edib)

- **FM** : AT : 160 / 89 mmHg, Nb : 65 a/dəq
- **EKG** : SR , ÜVS: 63 bpm, ÜEO : Sola meyilli , LVH ?
- **EKO** : EF : 55 % , SoVH, Grade 1 DD, Yüngül MÇ, TÇ.

KLİNİK HAL

- **Lab** : Kre : 1,7 mg/dL (GFR : 39,5 mL/ dəq/ 1,73 m²) – G3b

HbA1C : 7,5 %

LDL : 105 mg/dL , TG : 180 mg/dL , HDL : 49 mg/dL

ALT : 28 U/L , AST : 39 U/L

SÜA : Protein: ++

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

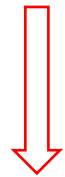
20-21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

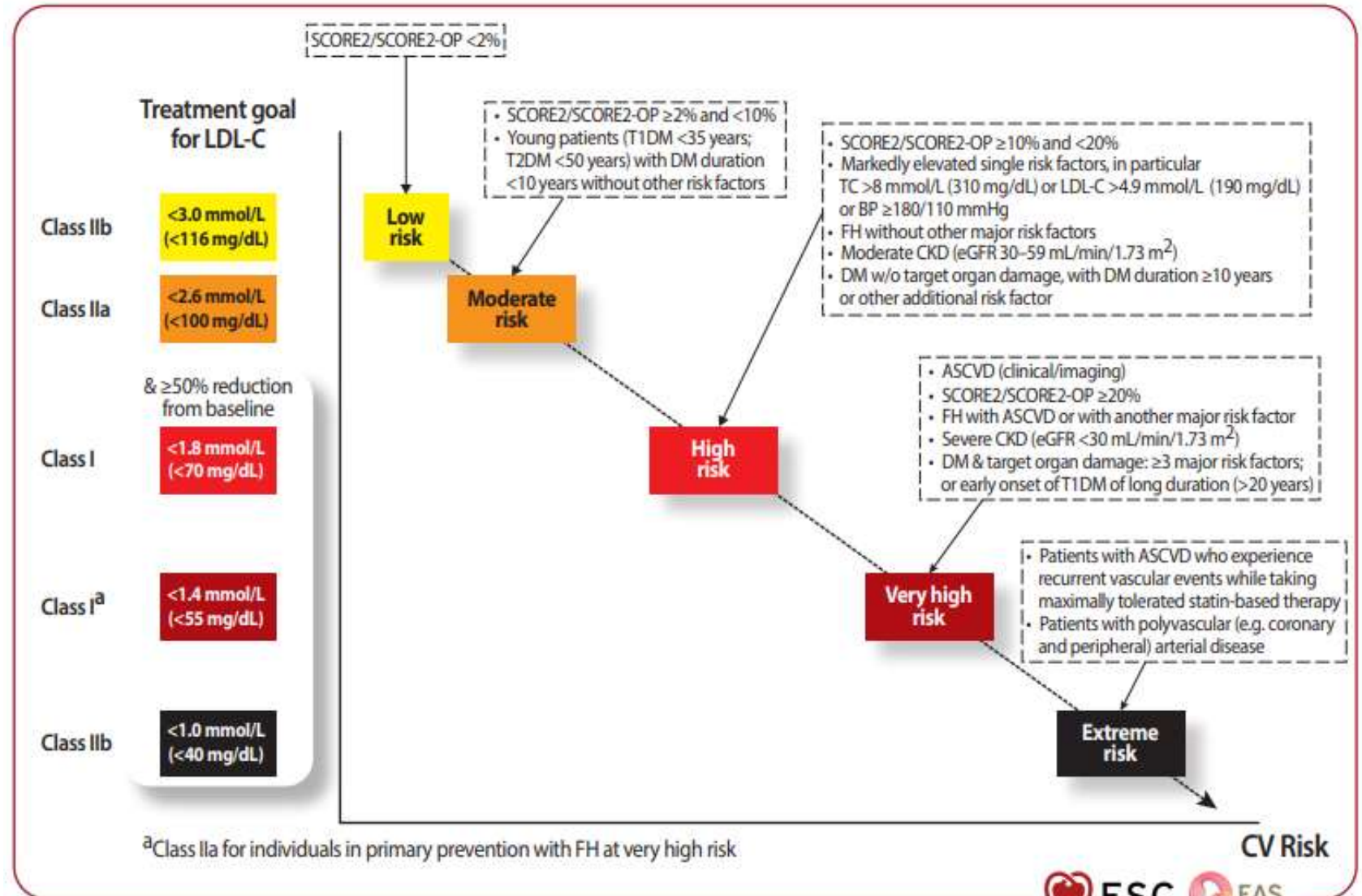
Risk qruplarına görə müalicə hədəfləri

2025 Focused Update of the 2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias

LDL : 105 mg/dL

≥ 50 %

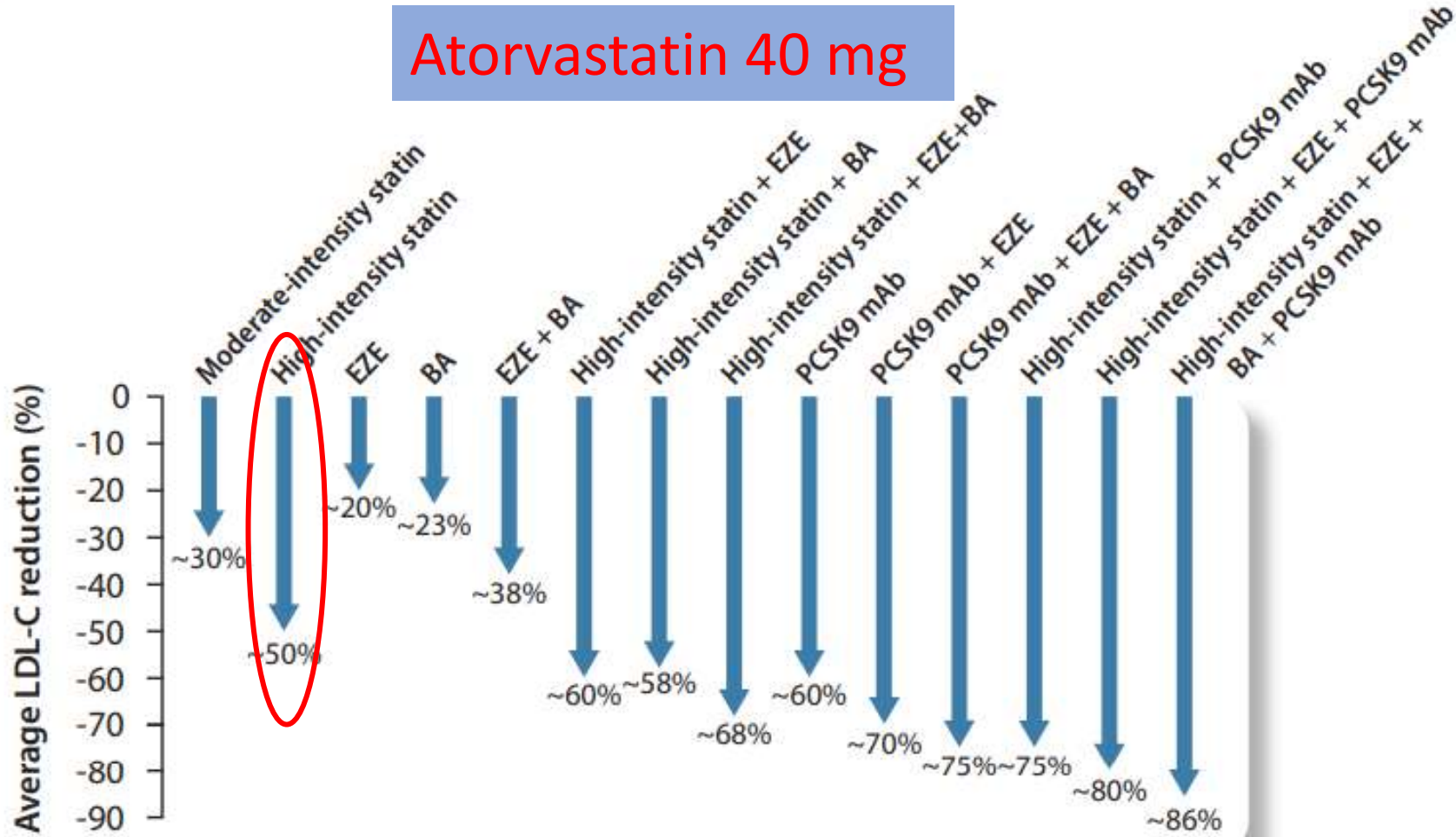
KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20-21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

Atorvastatin 40 mg

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

KLİNİK HAL

- Perindopril 5 mg Perindopril / Amlodipin 10/10 mg
- Endokrinoloq : Empagliflozin 25 mg
- Nefroloq : Fineron 10 mg

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

KLİNİK HAL

- 8 həftə sonra : Generalizə olmuş əzələ ağrıları və iri əzələ qruplarında həssaslıq (+) – 5 gün
- **Medikal müalicə** : Atorvastatin 40 mg 1x1, Perindopril / Amlodipin 10/10 mg , Empagliflozin 25 mg, Fineron 10 mg , ASA 81 mg, Vildagliptin/Metformin 50/1000 mg 2x1 , Lantus 16 TV , Klaritromisin 500 mg 2x1 (1 həftə)

Statinlə əlaqəli əzələ simptomları (SAMS -statin-associated muscle symptoms) ?

Lab : CK : 2800 U/L (> 9x ULN)
Trop: 0,02 ng/mL
Kre : 2,0 mg/dL
ALT : 55 U/L , AST : 65 U/L

- ✓ Atorvastatin dayandırılır və Hospitalizasiya edilir

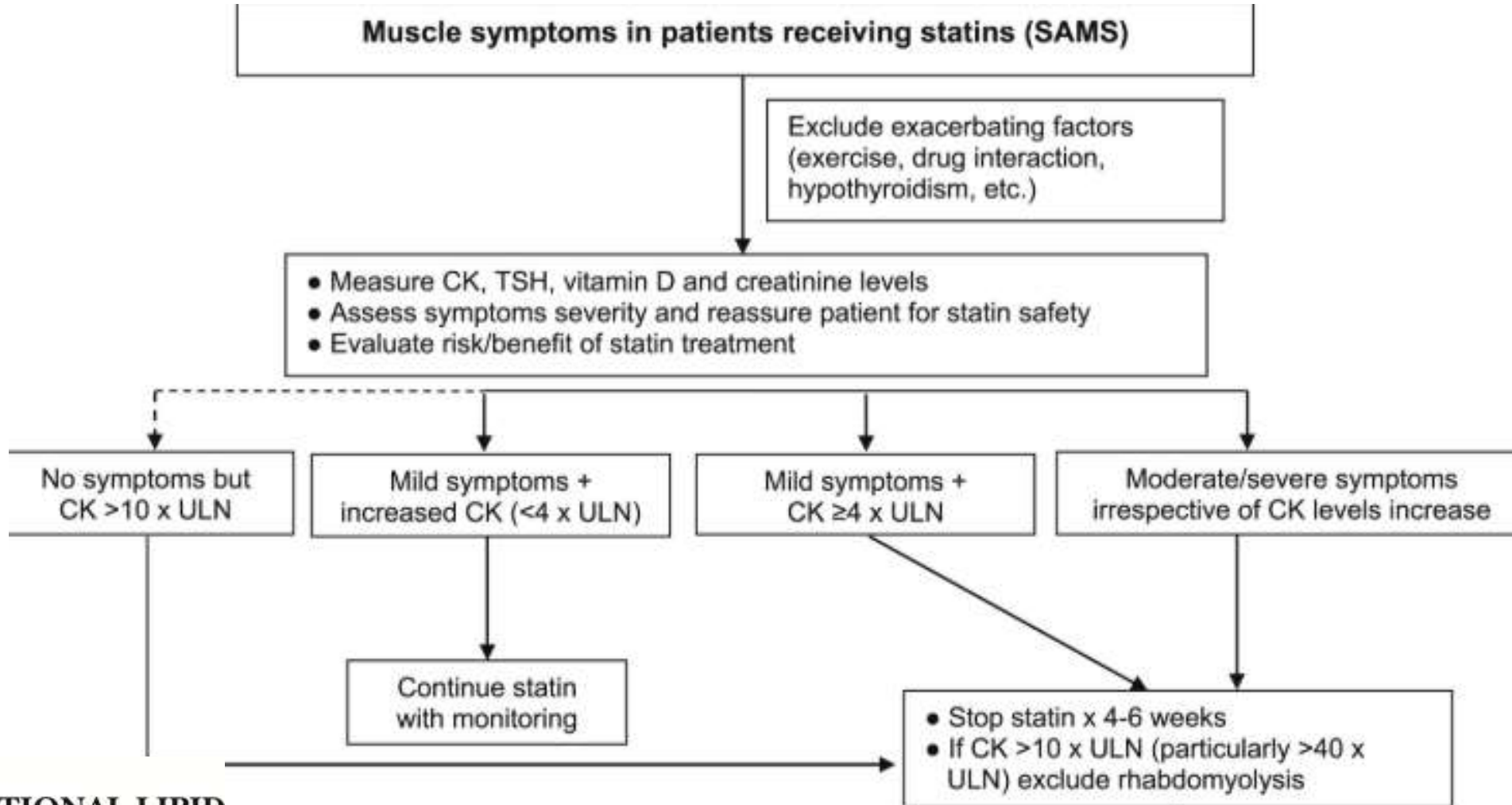

Statinlə əlaqəli əzələ simptomları (SAMS - statin-associated muscle symptoms)

- Klinik praktikada rastgəlmə tezliyi 5-10 %
- Statin intoleransı və dərman dayandırılmasına ən çox (> 70 %) səbəb olan yan təsir.
  - Mialgiya : Əzələ diskomfortu (ağrı, həssasiyyət, sərtlik, qıcolma)
CK (-)
  - Miopatiya : CK (+)
  - Miozit : CK = 10x ULN
  - Mionekroz CK > 10 x ULN

SAMS Menecmenti

SAMS – Ağırlaşdırıcı faktorlar

1. Statin xüsusiyyəti və dozası: Ən az – Pitavastatin , Pravastatin və Fluvastatin.
2. Pasient xüsusiyyəti : Yaşlı , Kövrək (frailty) , Qadın , Kiçik gövdə , Kəskin vəya dekompanze Qaraciyər xəstəliyi , ciddi böyrək yetməzliyi
3. Hipotiroidizm, D vitamini əksikliyi.
4. Neyromuskulyar xəstəliklər : ALS , Miastenia Gravis , Parkinson
5. Genetik faktorlar.
6. Birgə dərman istifadəsi

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRƏSİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

Table 10 Drugs potentially interacting with statins metabolized by cytochrome P450 3A4 leading to increased risk of myopathy and rhabdomyolysis

Anti-infective agents	Calcium antagonists	Other
Itraconazole	Verapamil	Ciclosporin
Ketoconazole	Diltiazem	Danazol
Posaconazole	Amlodipine	Amiodarone
Erythromycin		Ranolazine
Clarithromycin		Grapefruit juice
Telithromycin		Nefazodone
HIV protease inhibitors		Gemfibrozil

© ESC 2019

Adapted from Egan and Colman,²⁵⁷ and Wiklund *et al.*²⁵⁸
HIV = human immunodeficiency virus.

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

KLİNİK HAL

Lab : TSH : 15 μ IU/ml , FT4 : 0,7 μ IU/ml (Hipotiridizm)

D-vitamini : 11 ng/mL (Vitamin D əksikliyi)

LDL : 52 mg/dL HDL : 55mg/dL TG : 115 mg/dL

SAMS – Ağırlaşdırıcı faktorlar

1. Statin xüsusiyyəti və dozası: Ən az – Pitavastatin , Pravastatin və Fluvastatin.
2. Pasient xüsusiyyəti: Yaşlı , Kövrək (frailty) , Qadın , Kiçik gövdə , Kəskin və ya dekompanze Qaraciyər xəstəliyi , ciddi böyrək yetməzliyi
3. Hipotiroidizm, D vitamini əksikliyi.
4. Neyromuskulyar xəstəliklər : ALS , Miastenia Gravis , Parkinson
5. Genetik faktorlar.
6. Birgə dərman istifadəsi **Klaritromisin 500 mg 2x1 (1 həftə)**

KLİNİK SEYİR

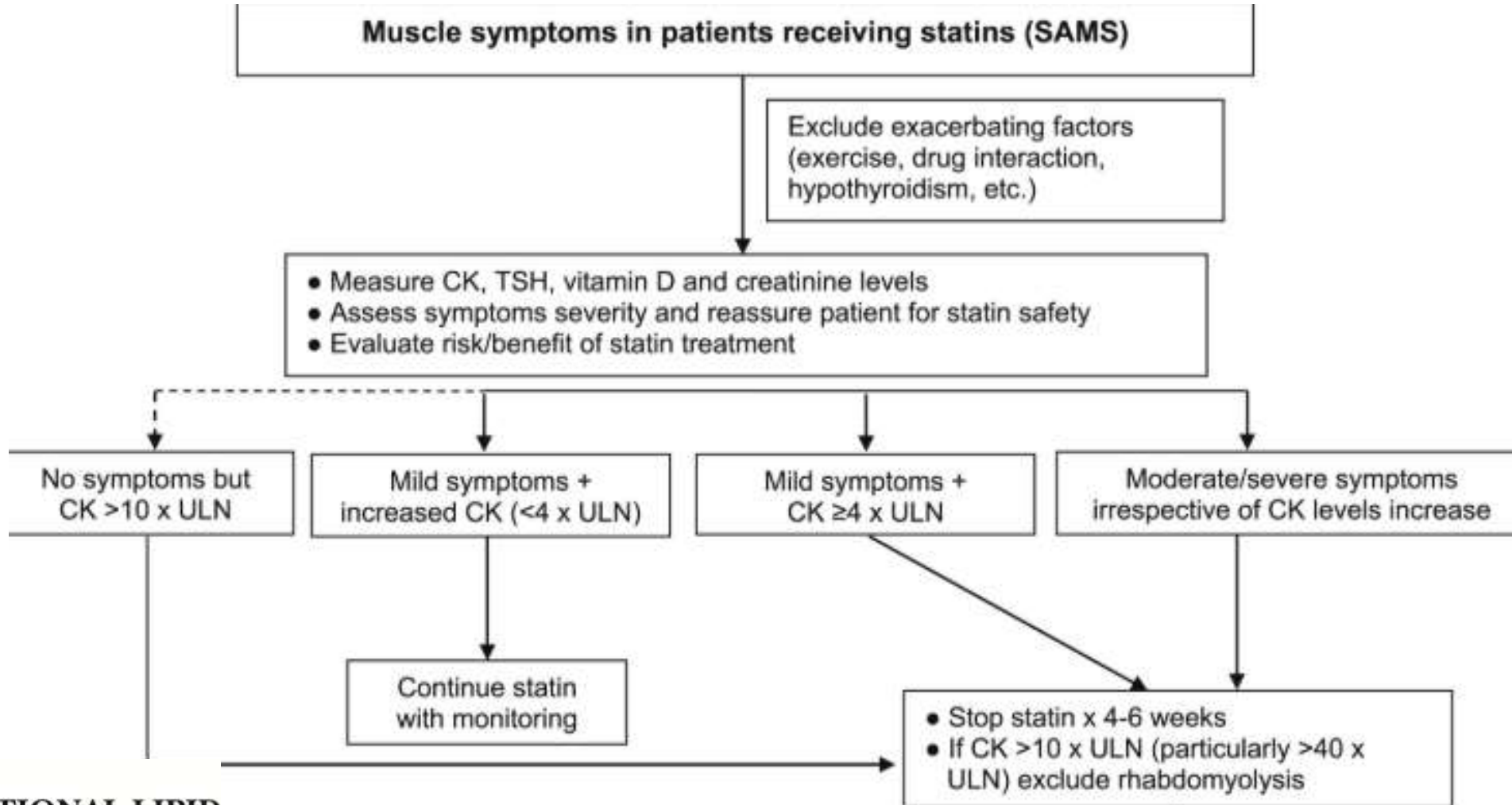
- ✓ Klaritromisin kə **Bu xəstə gerçək statin intoleransımı ?**
- ✓ CK trendi : 2800 → 1200 (48.saat) → 400 (5-ci gün) (Norma : 39-308 U/L)
- ✓ Əzələ ağrılarında tama yaxın geriləmə
- ✓ Hipotiroidi müalicəsi (LVT 75 mcg)
- ✓ D vitamini replasmanı

İntolerans kimi görünən hadisə bəzən dərman qarşılıqlı təsiri + ikincili səbəblərə bağlı ola bilər.

Tətiklənmiş (triggered) intolerans

SAMS Menecmenti

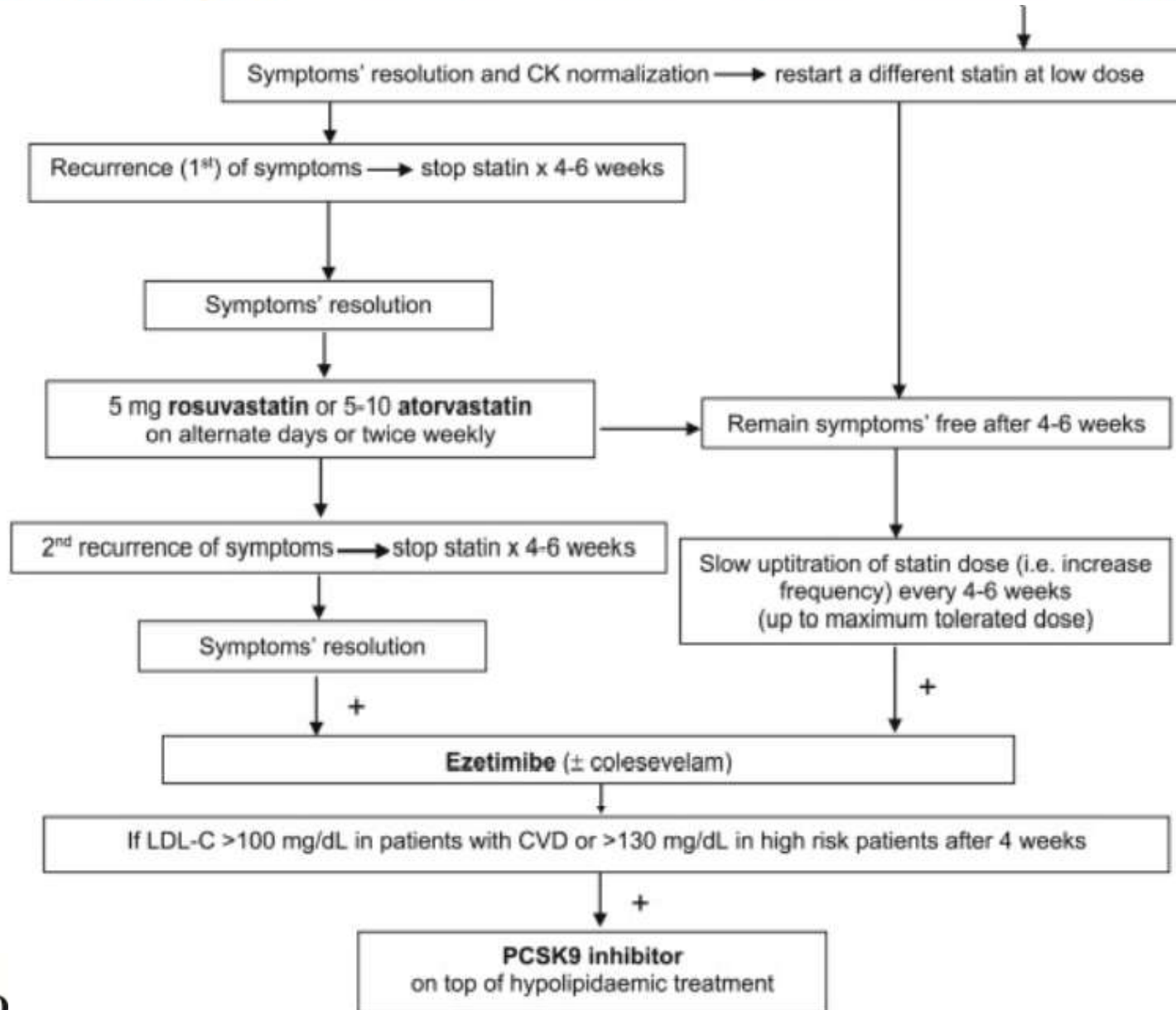

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRƏSİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

Tətiklənmiş (triggered) SAMS

İkincili səbəbləri aradan qaldır

Simptom və CK normalizasiya (1-2 həftə)

Ən az qarşılıqlı təsirə malik (Sitoxrom P450 ilə metabolizə olmayan) Statin başla.

Pitavastatin
Pravastatin
Rosuvastatin

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

KLİNİK HAL

- ✓ Çox yüksək KV risk (ASCVD) : Rosuvastatin 20 mg başlanaraq evə yazıldı.
- ✓ 10 gün sonra kontrol : - Asimptomatik
  - CK : 180 U/L
  - TSH : 6 μ IU/ml FT4 : 1,1 μ IU/ml
  - Kre : 1,8 mg/dL

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

Evə Mesaj

- İntolerans demədən öncə ayrıntılı anamnez (dərman istifadəsi) və ikincili səbəbləri mütləq araşdırın.
- Çox yüksək KV riskə sahib yaşlıda : Statin faydası yüksək , ama güvənlik/polifarmasi kritik önəmə sahibdir.
- XBY olan yaşlı xəstələrdə dərman seçimi və təqib daha çox diqqət tələb edir

KARDİOMETABOLİK VƏ NADİR XƏSTƏLİKLƏR KONQRESİ

20–21 Fevral 2026
Hilton Otel , Bakı

İştirakınız və dinlədiyiniz üçün
Təşəkkür edirəm.